

MAZOWIECKI
URZĄD WOJEWÓDZKI
W WARSZAWIE

Światowy Dzień AIDS

Warszawa, 1 grudnia 2022 r.

Spis treści

1. Światowy Dzień AIDS
2. HIV
3. AIDS
4. Zakażenie wirusem HIV
5. Brak ryzyka zakażenia wirusem HIV
6. Kto powinien zrobić test na HIV?
7. Dlaczego warto zrobić test na HIV?
8. Test diagnostyczny
9. Zapobieganie zakażeniu HIV

MAZOWIECKI
URZĄD WOJEWÓDZKI
W WARSZAWIE

Światowy Dzień AIDS

Z inicjatywy Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) od 1988 roku dzień 1 grudnia jest uroczyście obchodzony jako Światowy Dzień AIDS.

Głównym jego celem jest zwrócenie uwagi na problem zakażeń HIV/AIDS oraz solidaryzowanie się z ludźmi dotkniętymi chorobą. W tym dniu na całym świecie odbywają się spotkania, wykłady oraz kampanie poświęcone chorobie oraz osobom zmagającym się z nią [1].

HIV

Zakażenie HIV oznacza, że w organizmie człowieka znajduje się wirus nabytego niedoboru (upośledzenia) odporności [1].

Wirus mnoży się i niszczy układ odpornościowy zakażonej osoby, który po pewnym czasie przestaje chronić organizm przed chorobami [2].

Zakażenie HIV nie daje charakterystycznych objawów. Jeśli nie wykona się testu diagnostycznego można nawet przez 10 lat nie wiedzieć o tym, że uległo się zakażeniu [1].

Osoba, która nie wie, że żyje z HIV może zachorować na AIDS oraz zarażać innych [3].

MAZOWIECKI
URZĄD WOJEWÓDZKI
W WARSZAWIE

AIDS

Nieleczone zakażenie HIV prowadzi do rozwoju AIDS, czyli zespołu nabytego niedoboru (upośledzenia) odporności.

AIDS jest to zespół chorób, które atakują osoby zakażone HIV. Zalicza się do niego różne infekcje i rodzaje nowotworów [3].

Zakażenie wirusem HIV

Istnieją trzy główne sposoby zarażenia się wirusem HIV:

1. przenoszenie poprzez kontakty seksualne,
2. przenoszenie przez krew,
3. od matki do dziecka (podczas ciąży, porodu lub karmienia piersią zakażonej HIV matki) [3].

Brak ryzyka zakażenia wirusem HIV

- mieszkanie z osobą zakażoną,
- korzystanie ze wspólnych talerzy, szklanek, sztućców,
- korzystanie z tej samej łazienki,
- uprawianie sportu, np. na basenie,
- kichnięcie, czy kasłanie [4],

Brak ryzyka zakażenia wirusem HIV c.d.

- ukąszenie komara,
- dotyk lub pocałunki,
- kontakt z potem, śliną, łzami, moczem czy kałem (jeśli nie ma domieszki krwi),
- oddawanie krwi (w Polsce używa się wyłącznie jednorazowego sprzętu),
- kontakty towarzyskie i zawodowe [4].

Kto powinien zrobić test na HIV?

Test w kierunku HIV powinien wykonać każdy, kto:

- kiedykolwiek miał kontakt seksualny przynajmniej z jedną osobą, która:
  1. nie wykonała testu w kierunku HIV i nie wie, czy jest zakażona czy nie,
  2. jest zakażona HIV, a kontakt odbył się bez prezerwatywy lub uległa ona uszkodzeniu,
  3. miała wielu partnerów/wiele partnerek seksualnych,
  4. przyjmowała narkotyki w zastrzykach [5],

Kto powinien zrobić test na HIV? c.d.

- przebył chorobę przenoszoną drogą płciową,
- przyjmował jakąkolwiek substancję w iniekcjach i używał do tego sprzętu, z którego korzystały inne osoby,
- wykonał np. tatuaż lub piercing przy użyciu niesterylnego sprzętu,
- miał kontakt z cudzą krwią, która znalazła się na uszkodzonej skórze lub błonach śluzowych,
- stracił kiedykolwiek kontrolę nad swoim zachowaniem (pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków zmieniających świadomość) i mógł znaleźć się w opisywanych powyżej sytuacjach [5].

MAZOWIECKI
URZĄD WOJEWÓDZKI
W WARSZAWIE

Dlaczego warto zrobić test na HIV?

Lepiej jest wykonać test i poznać swój status serologiczny, niż żyć z HIV nie wiedząc o tym.

Dzięki regularnie przyjmowanym lekom osoby zakażone HIV mogą żyć podobnie długo, jak ludzie niezakażeni. Osoba, która wie, że jest zakażona HIV, ma szansę zadbać o zdrowie swoje i swoich bliskich, a także uchronić się przed rozwinięciem pełnoobjawowego AIDS [5].

MAZOWIECKI
URZĄD WOJEWÓDZKI
W WARSZAWIE

Test diagnostyczny

Test można wykonać bezpłatnie, bez skierowania i anonimowo w jednym z punktów konsultacyjno-diagnostycznych (PKD).

W PKD zachowywana jest anonimowość. Nie ma obowiązku podawania swojego imienia i nazwiska, czy innych danych, ani przedstawiać żadnych dokumentów. Trzeba być tylko osobą pełnoletnią.

PKD zapewnia rozmowę z doradcą, który pomoże ustalić, czy rzeczywiście wystąpiło ryzyko zakażenia i potrzebne jest badanie. Doradca odpowie też na pytania dotyczące HIV i AIDS oraz innych chorób przenoszonych drogą płciową [5].

Test diagnostyczny c.d.

Test (tzw. przesiewowy) polega na pobraniu niewielkiej ilości krwi, w której poszukuje się antygenu wirusa i przeciwciał skierowanych przeciw wirusowi.

Krew jest pobierana przez pielęgniarkę przy użyciu rękawiczek oraz sterylnych, jednorazowych igieł i strzykawek. Nie trzeba być na czczo.

Wynik gotowy jest do odebrania nazajutrz lub po kilku dniach [1].

Zapobieganie zakażeniu HIV

- należy zachować ostrożność, gdy ktoś się skaleczy,
- zabiegi kosmetyczne i tatuaże powinno się wykonywać tylko u wykwalifikowanych osób, w sprawdzonych miejscach,
- nie należy pożyczać maszynki do golenia, szczoteczki do zębów i innych przyborów kosmetycznych,
- w przypadku korzystania ze strzykawek i igieł należy upewnić się, że są sterylne,
- należy unikać przygodnych kontaktów seksualnych, a jeśli takie się zdarzą – używać prezerwatywy [4].

Zapobieganie zakażeniu HIV c.d.

W sytuacji narażenia na zakażenie HIV należy natychmiast zgłosić się do szpitala zakaźnego prowadzącego terapię antyretrowirusową.

Im szybciej przyjmie się leki antyretrowirusowe, tym większa szansa na uniknięcie zakażenia. Profilaktyka jest najbardziej skuteczna, jeżeli zostanie wdrożona do 48 godzin od zdarzenia [5].

MAZOWIECKI
URZĄD WOJEWÓDZKI
W WARSZAWIE

Zapobieganie zakażeniu HIV c.d.

Koszt postępowania po ekspozycji wypadkowej finansuje program zdrowotny Ministerstwa Zdrowia pn. Leczenie antyretrowirusowe osób żyjących z HIV w Polsce, a w innych sytuacjach istnieje możliwość otrzymania pełnopłatnej profilaktyki poekspozycyjnej na podstawie recepty wystawionej przez lekarza pracującego w jednym ze wskazanych szpitali. Koszt postępowania po ekspozycji zawodowej pokrywa pracodawca lub zlecający pracę [5].

MAZOWIECKI
URZĄD WOJEWÓDZKI
W WARSZAWIE

Bibliografia

1. Rogowska-Szadkowska D. *Broszura informacyjna: To warto wiedzieć HIV i AIDS*, Krajowe Centrum ds. AIDS 2015
2. Gładysz A., Knysz B. *Zakażenia HIV i AIDS – poradnik dla lekarza*, Wydawnictwo Continuo 2014
3. [Artykuł ze strony internetowej mp.pl](#) [dostęp: 25.11.2022 r. godz. 11:00]
4. [Artykuł ze strony internetowej pacjent.gov.pl](#) [dostęp: 28.11.2022 r. godz. 7:30]
5. [Artykuł z strony internetowej aids.gov.pl](#) [dostęp 28.11.2022 r. godz. 7:15]